

Vergaderjaar 2016–2017

33 529

Gaswinning

Nr. 381

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2017

Bijgaand stuur ik uw Kamer het addendum op het Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2017–2021 (MJP) van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG)¹.

In het MJP 2017–2021, dat ik op 23 december 2016 (Kamerstuk 33 529, nr. 321) aan uw Kamer heb aangeboden, kondigde de NCG aan dat het voor de uitvoering van de versterkingsopgave onverstandig lijkt verder dan een half jaar vooruit te kijken. Daarom was voor de tweede helft van 2017 geen concrete invulling opgenomen voor het mogelijk aanwijzen van nieuwe prioritaire gebieden. Voor de uitvoering van de versterkingsopgave voor de tweede helft van 2017 heeft de NCG daarom een addendum op het MJP 2017–2021 opgesteld.

Dit addendum is besproken in de maatschappelijke en bestuurlijke stuurgroep. Op 29 juni 2017 heeft onder mijn voorzitterschap tijdens het Nationaal Bestuurlijk Overleg finale bestuurlijke afstemming plaatsgevonden over dit addendum. Daar hebben alle maatschappelijke en bestuurlijke partijen zich positief uitgesproken over het addendum. Vervolgens heeft de NCG zijn voorstel voor het addendum gefinaliseerd en heeft besluitvorming over het addendum plaatsgevonden in de betrokken colleges van B&W en gedeputeerde staten. Daarna heb ik het addendum, gehoord hebbende de ministerraad, vastgesteld.

Hieronder ga ik in op de belangrijkste elementen uit het addendum.

1. Actualisatie Nederlandse Praktijk Richtlijn aardbevingsbestendig bouwen

Het KNMI heeft op 15 juni de nieuwe «seismische hazard kaart» (oftewel de peakgroundacceleration (pga)-contourenkaart) gepubliceerd. Deze kaart geeft de maximaal te verwachten grondversnelling per locatie in

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Groningen aan. Het is daarmee een maat voor de seismische dreiging waarmee rekening gehouden dient te worden bij het bepalen of een gebouw of een woning voldoet aan de veiligheidsnorm 10-5.

Wat betreft de prioritering constateert de NCG op basis van de nieuwe pga-contourenkaart van KNMI dat de 0,2g pga-contour geen noemenswaardige verandering laat zien ten opzichte van de kaart die wordt gehanteerd in het MJF. Er is daarom geen aanleiding om de prioritering te veranderen in de tweede helft van 2017. De nieuwe gegevens worden betrokken bij het aanwijzen van nieuwe prioritaire gebieden voor 2018.

Deze nieuwe pga-contourenkaart vormt de basis voor de actualisatie van de Nederlandse Praktijk Richtlijn aardbevingsbestendig bouwen (NPR) die het Nederlandse Normalisatie Instituut (NEN) op 22 juni heeft gepubliceerd. NCG gebruikt deze geactualiseerde NPR om te toetsen of een gebouw (of woning) voldoet aan de veiligheidsnorm 10^{-5} . Op basis van de berekening met de NPR wordt bepaald of een woning of gebouw versterkt moet worden.

Iedereen kan nu op de website van NEN² per gebied de aardbevingsbelasting aflezen die voor een constructeur van belang is voor de berekening. Voor locaties die niet exact op een gridpunt liggen is met de NPR ook de maximale seismische belasting te bepalen op basis van het dichtbij liggende punt of de maximale waarden van meerdere punten. Ook is nu een meer eenvoudige rekenmethode nader uitgewerkt. Daarmee is sneller te bepalen of een huis aan de norm voldoet. Daarnaast zal de NCG een website (laten) ontwikkelen waar geïnteresseerde burgers zich kunnen laten informeren over de NPR.

Er is een beperkt aantal analyses uitgevoerd op grond waarvan alleen kwalitatieve conclusies kunnen worden getrokken. Ik constateer dat met de nieuwe versie van de NPR veel nauwkeuriger kan worden bepaald of, en zo ja hoe gebouwen dienen te worden versterkt. Waarschijnlijk leidt de toepassing van de nieuwe NPR tot minder versterkingen en minder zware versterkingsmaatregelen, en daarmee tot minder hinder voor de bewoner. De reductie van de aardbevingsbelasting is vooral het gevolg van een sterk verbeterd inzicht in het gedrag van de bodemlagen in de bovenste 30 meter. Uit de daadwerkelijke inspecties en doorrekeningen per woning moet blijken of, en zo ja welke maatregelen genomen moeten worden en of deze overeenkomen met de uitkomsten van de eerste gevoeligheidsanalyses.

Voor de programma's die in de eerste helft van 2017 zijn gestart, is de NPR van december 2015 het toetsingskader. Voor de inspecties vanaf 1 juli 2017 zal de geactualiseerde NPR de basis vormen. Zowel de maatschappelijke als de bestuurlijke stuurgroep hebben daarmee ingestemd.

Ik neem het besluit van de NCG over om in de uitvoering van zijn versterkingsopgave gebruik te maken van deze meest recente wetenschappelijke inzichten en het toepassen van de geactualiseerde NPR als basis voor de versterkingsopgave vanaf 1 juli 2017, en het vanaf 1 juli 2017 beleidsmatig van toepassing verklaren van de geactualiseerde NPR op de nieuwbouw, zoals besproken tijdens het Nationaal Bestuurlijk Overleg van 29 juni 2017. Ik streef ernaar om de NPR snel op te laten nemen in de bouwregelgeving, conform mijn eerdere brief hierover van 19 april 2017 (Kamerstuk 33 529, nr. 334).

² <http://seismischekrachten.nen.nl>

2. Inspectie- en engineeringsprogramma

Het addendum geeft inzicht in de locaties waar in de tweede helft van 2017 wordt geïnspecteerd. De NCG zet in de tweede helft van 2017 de inspecties voort in de prioritair gebieden waar al inspecties plaatsvinden. Alleen in Holwierde wordt voor het eerst onder regie van de NCG gestart met het inspectieprogramma.

De NCG gaat in 2017 geen nieuwe prioritair gebieden aanwijzen, omdat de hierboven genoemde nieuwe pga-kaart van het KNMI daar geen directe aanleiding toe geeft. Uit de Hazard & Risk Assessment van 18 juli 2016³ is gebleken dat de categorie van meerlaagse bouw tot 18 meter een verhoogd risicoprofiel kent. Het addendum bevat daarom nog een aanpak die specifiek gericht is op meerlaagse gebouwen. Tenslotte bevat het addendum een inspectieprogramma voor ongeveer 70 zorggebouwen en wordt ingegaan op de toepassing van een alternatieve beoordelingsmethode bij kerken.

3. Eigen initiatief

In 2016 is de pilot «Heft in eigen hand» van start gegaan. In deze pilot hebben 50 particuliere woningeigenaren regie over de versterking van hun eigen woning, al dan niet in combinatie met een verbouwing. De pilot krijgt wegens succes in de tweede helft van 2017 een vervolg voor 200 woningen.

4. Chemische industrie

In het MJP 2017–2021 staat dat uiterlijk 1 juli 2017 wordt besloten welke methodiek(en) vanaf dat moment wordt gebruikt om de aardbevingsbestendigheid van de chemiebedrijven in Groningen te bepalen. In het addendum is een weergave opgenomen van de afspraken die de Stuurgroep Industrie heeft gemaakt.

Op dit moment wordt voor de beoordeling van de aardbevingsbestendigheid van chemische installaties de Loss of Containment (LoC) methode toegepast. Daarnaast wordt door TNO en Deltares nog gewerkt aan de risicogebaseerde rekenmethodiek. Uit berekeningen bij vier installaties blijkt dat de LoC-methode nagenoeg dezelfde conclusies geeft als de risicogebaseerde methodiek. Aangezien dit het geval is en vanwege het grote belang om op korte termijn duidelijk te krijgen of er veiligheidsmaatregelen nodig zijn is in de Stuurgroep Industrie besloten om de LoC-methode te blijven hanteren voor de chemiebedrijven. Zo kunnen lopende onderzoeken bij chemiebedrijven ook onverminderd worden voortgezet. Naast voortzetting van de LoC-methode is besloten de ontwikkeling van de risicogebaseerde rekenmethodiek in het komend half jaar af te ronden.

Ik constateer dat de LoC-methode inmiddels wordt gebruikt bij de vijftien voornaamste chemiebedrijven en een breed draagvlak kent onder alle betrokken chemiebedrijven. Ik ben daarom positief over het besluit van de Stuurgroep Industrie dat het gebruik van deze methode bij de 45 chemiebedrijven wordt voortgezet tot 1 juli 2020. De eerste onderzoeksresultaten worden kort na de zomer verwacht.

³ Het Bouwkundig Versterken Prioriteringsadvies (Hazard & Risk Assessment) van 18 juli 2016 is te vinden op de website van Nationaal Coördinator Groningen: <https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/downloads/beleidsnotas/2016/december/23/meerjarenprogramma-2017-2021>

Tot slot

Het addendum op het MJP 2017–2021 borgt een voortvarende aanpak van de inspecties en engineering van woningen in prioritaire gebieden voor de tweede helft van 2017. Ondertussen gaat de daadwerkelijke versterking door van woningen die eerder dit jaar reeds zijn geïnspecteerd en doorgerekend, onverminderd door. Alle inzet is erop gericht om op 1 oktober te kunnen starten met de versterking van woningen uit de eerste ronde prioritaire gebieden, te beginnen in Appingedam.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp